

УТВЪРДИЛ:

ИНЖ. ЕКАТЕРИНА ГАДЖЕВА

ДИРЕКТОР НА РИОСВ -СМОЛЯН

ДОКЛАД

от комплексна проверка по прилагане на екологичното законодателство на обект: **„Цех за производство на билкови екстракти и козметика” с оператор „Арси козметикс” ЕООД, гр. Рудозем**

На 24.03.2017 г. (Констативен протокол №ВВ-013/24.03.2017 г.), на основание Заповед № РД – 07 – 10/10.02.2017 год. на Директора на РИОСВ – Смолян се извърши комплексна проверка на **„Арси козметикс” ЕООД, гр. Рудозем**

I. Проверени компоненти и фактори на околната среда

1. Компонент „Води”
2. Компонент „Въздух”
3. Компонент „Биоразнообразие“
4. Фактор на въздействие „Отпадъци”
  - Производствени и опасни отпадъци
  - Финансов контрол на такси за МРО
5. Фактор на въздействие „Опасни химични вещества”

II. Цели на проверката

Целта на проверката е да се даде оценка за съответствие на дейността на обекта с изискванията на:

1. Закон за водите /ЗВ/ ;
2. Закон за чистотата на атмосферния въздух /ЗЧАВ/;
3. Закон за лечебните растения/ЗЛР/
4. Закон за управление на отпадъците /ЗУО/ ;
5. Закон за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси /ЗЗВВХВС/, Регламент (ЕО) № 1907/2006г., относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали-REACH, Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси и подзаконовите нормативни актове по прилагането им.

III. Обхват на проверката и инсталациите/дейностите на обекта, които са проверени:

Предмет на дейност на „Арси козметикс” ЕООД е производство на растителни екстракти и козметика. Фирмата притежава производствена база в с. Елховец, общ. Рудозем. Предприятието е сертифицирано по EN ISO 9001:2008-система за управление на качеството и EN ISO 22716 – добра производствена практика за козметични продукти.

Обект на проверката са:

- Съоръжения за пречистване на производствени и битово-фекални отпадъчни води;

- Употребата на разтворители – отчетност, климатични инсталации и видове хладилни агенти;
- Видове изкупувани билки, доставчици
- Помещения за съхранение на производствени и опасни отпадъци, отчетност, наличие на договори за предаване; финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци;
- Складове за съхранение на химикали, информация по веригата на доставки.

IV. Отразени в КП факти и обстоятелства, констатирани нарушения на екологичното законодателство:

1. Компонент „Води”

Контрол по чл.151, ал.4, т.2 от Закона за водите, относно контрол на обекти, формиращи отпадъчни водите.

Формираните отпадъчни води на обекта са обособени в 3 потока - от производствената дейност на обекта, от битово-фекален характер и дъждовни условно чисти води.

Производствени отпадъчни води от дейността на цеха се формират от измивните процеси – бидони, контейнери. След измиването, през подови сифони постъпват в бидон с вместимост 1 м³, след което през площадковата канализация се отвеждат в 3 бр. цистерни с обща вместимост 36 м³. Периодично се източват от „В и К” ЕООД – гр.Смолян, съгласно Договор №8/15.11.2013г. Последно цистерните са изчистени на 15.12.2016г. – ф-ра № 23179/15.12.2016г. от „В и К” ЕООД-гр.Смолян. При проверката се констатира, че в цистерните има достатъчно свободен обем за поемане на постъпващите отпадъчни води от дейността в цеха. Към обекта няма изградено ЛПСОВ, няма заустване на отпадъчни води във воден обект. Водите се извозват в ГПСОВ-Рудозем за пречистване.

Битово-фекалните отпадъчни води се формират от административната сграда и от цеха, в който работят около 20 души. Битовите води постъпват в попивна яма, която е реконструирана през 2014г. Ямата е в нормално експлоатационно състояние.

Дъждовните води от площадката, които са условно чисти, на самотек се стичат в близкото дърво.

2. Компонент „Въздух”

На обекта се извършва екстрахиране на растителни екстракти от суха растителна маса. Екстрахирането се извършва със следните разтворители полиетиленгликол, пропиленгликол и глицерин. През 2016 г. използваните количества разтворители са както следва:

- Пропиленгликол – 1,2 т.;
- Полиетиленгликол – 9,3 т.;
- Глицерин – 3,6 т.;

При проверката е представена „Справка за използваните количества разтворители през 2016 г.“ от дружеството.

Отоплението на обекта се извършва с котел на твърдо гориво с мощност 70 kW.

През настоящата година е извършен монтаж на стационарно климатично оборудване за поддържане на микроклимат в помещение за съхранение на полуготова продукция. Климатичната инсталация е заредена с фреон R 410A с количество 5 кг. За климатичната инсталация няма изготвено „Досие на системата“ за извършване на проверки за херметичност.

3. Компонент „Биоразнообразие“

След направена справка с документацията и оглед на суровината за направа на екстракти от билки на лечебни растения се установи следното:

За 2016 г. са изкупени следните видове, количества (сухо тегло) части от растения:
Дъбов чипс – 90 кг, шипка – 26 кг, жълт кантарион стрък – 57 кг, бреза лист – 62 кг, липа цвят – 156 кг, черен оман корен – 32,4 кг, репей корен – 20,5 кг, мента лист – 50 кг, невен цвят – 50 кг, лайка цвят – 300 кг, витекс плод – 6 кг, вербена стрък – 2 кг, евкалипт лист – 1 кг, ехинацея стрък – 2 кг, алое вера – 20 кг, морски водорасли – 5 кг.

Изкупените количества билки не се подлагат на първична обработка. След извършване на екстракцията остатъка от билките се компостира на площадката на обекта. Изкупените количества билки се съпътстват с декларации от доставчиците за качество и произход. Фирмите доставчици са: „Буклес“ ЕООД, „Кооперация сакарска билка“, „Нутримакс“ ООД, Серафим Китанов ЗП и „Яж полезно“ ООД.

4.Фактор на въздействие „Отпадъци”

Проверката по фактор на въздействие „Отпадъци“ се извършва съгласно Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

От дейността на дружеството на площадката се генерират отпадъци, класифицирани съгласно Наредба №2/2014г. за класификация на отпадъците както следва:

- код 15 01 01 – хартиени и картонени опаковки;
- код 15 01 02 - пластмасови опаковки;
- код 15 01 04 – метални опаковки;
- код 20 01 02 – стъкло;
- код 18 01 07 – химични вещества и смеси, различни от упоменатите в 18 01 06*;

Отпадъците се съхраняват на обособени и обозначени места, съгласно нормативните изисквания. Образуваните отпадъци се предават на „Рудомет груп“ ЕООД гр. Рудозем и „Екома“ ЕООД гр. София на база сключени договори. Отпадъците от опаковки от получените суровини и материали се използват за многократна употреба.

Води се отчетност съгласно нормативните изисквания. Дружеството има предаден годишен отчет за 2016 г. в ИАОС гр. София, като копие от същия се представи при проверката.

„Финансов контрол на такси за масово разпространени отпадъци”

При проверката на документите за начислена и заплатена такса за пуснатите на пазара опаковки от 01.01.2016 г. до 28.02.2017 г. се установи:

1. „Арси Козметикс” ЕООД произвежда козметични продукти и екстракти, които реализира на вътрешен и външен пазар опаковани. Дружеството пуска на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, съгласно което е задължено лице по смисъла на чл.14, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (обн. в ДВ бр. 53/2012 г.).

2. За изпълнение на задълженията си дружеството има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки.

3. Водена е отчетност за пуснатите на пазара опаковки, съгласно нормативните изисквания.

4. Отчетени са на организацията посочените количества опаковки в месечните справки-декларации за 2016 г., като същите са фактурирани от нея. Отчитането е на календарно тримесечие.

5. Платени са лицензионни възнаграждения на организацията за пуснатите на пазара опаковки до края 2016 г.

6. При проверка на представените справки за извършените продажби на продукцията, справките за внос и ВОП се установи, че правилно е начислявана и заплащана такса за пуснатите на пазара опаковки през проверявания период.

5.Фактор на въздействие „Опасни химични вещества”

Проверката се извършва съгласно Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси – чл.25, т.3-9 и т.16.

1. Контрол по Регламент 1907/2006 г. /REACH/ - Статут спрямо регламента – производител и потребител по веригата. Фирмата е извършила предварителна регистрация на 10 бр. растителни екстракти в тонажна група 1-100 тона с краен срок за извършване на регистрация през 2018 г. Дружеството декларира, че не възнамерява да извърши същинска регистрация, тъй като не е достигнат прага за регистрация от 1 тон/годишно за всяко вещество. Представен бе инвентаризационен списък на химичните вещества и смеси, произведени, употребявани и съхранявани на територията на дружеството, както и списък с доставчиците. Дружеството декларира, че не извършва внос на химични вещества и смеси от страни извън ЕС. Представени са информационни листове за безопасност (ИЛБ) на употребяваните в обекта вещества и смеси на български език, съдържащи 16 раздела. ИЛБ за екстрактите, произведени от фирмата са изготвени съгласно изискванията на чл.31 от REACH.

2. Контрол по Регламент 1272/2008 /CLP/ - Дружеството е извършило нотификация на 10 бр. екстракти, съгласно чл. 40 от Регламента

3. Контрол по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Химикалите се съхраняват в складови помещения с ограничен достъп, трайна подова настилка в оригиналните опаковки на производителя. Осигурена е вентилация и средства за пожарогасене. Изготвени са инструкции безопасно съхранение на химикалите, съгласно чл. 4 от Наредбата за реда и начина на съхранение на ОХВ и смеси. Фирмата е извършила оценка на безопасността на съхранение на ОХВС, съгласно формат, утвърден със Заповед на министъра на околната среда и водите.

V. Заключение за съответствието на обекта с изискванията на екологичното законодателство:

От извършената проверка на „Арси козметикс“ ЕООД се установи, че дейността на обекта съответства на изискванията на Закона за водите /ЗВ/, Закона за лечебните растения /ЗЛР/, Закона за управление на отпадъците /ЗУО/, Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси /ЗЗВХВС/, Регламент 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, а за констатираните пропуски в прилагане на Закона за чистота на атмосферния въздух е дадено предписание за представяне на документи.

VI. Предприети административни мерки за отстраняване на несъответствието

Предписание, дадено на основание чл. 26 от ЗЧАВ (Обн. ДВ. Бр. 45 от 1996 г.)

1. Да се изготви „Досие на системата“ за извършени проверки на херметичност и да се представи в РИОСВ-Смолян за заверка.

Срок: 30.04.2017 г.

Отг.: Илиян Желев - управител

VII. Дейности по последващ контрол

РИОСВ-Смолян ще извърши последващ контрол за изпълнение на даденото предписание.

По време на проверката от страна на оператора присъства Захра Шейкова – счетоводител и Илиян Желев - управител

Извършили проверката:

По компонент „води” – инж. Румяна Караиванова, главен експерт

По компонент „въздух” – инж. Атанас Василев, главен експерт

По компонент „биоразнообразие“ – инж. Георги Георгиев – н-к отдел „ПД“

По фактор „отпадъци” – Евгени Невенов, главен експерт

По фактор „отпадъци” – финансов контрол – Снежана Сантева, главен експерт

По фактор „ОХВ” и координатор на проверката – инж. Венета Василева, главен експерт

Съгласувал:

инж. Павлина Димчевска – директор дирекция „КПД”